

Civilsamhället i fara!

MARIANNE LAXÉN

Foto: Jukka-Pekka Flander, SDP.

Under sommaren väckte social- och hälsovårdsminister Wille Rydmans förslag om nya kriterier för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, STEA:s understöd en ovanligt livlig debatt. Frågan handlar inte bara om pengar, utan om vilket civilsamhälle vi vill ha i vårt land.

Enligt Rydmans förslag ska statsunderstöden i första hand gå till så kallad direkt verksamhet för människor. Däremot skulle organisationernas intressebevakning, påverkansarbete och rådgivning i stor utsträckning inte längre omfattas av understöden. Vid första anblicken kan det kanske låta rimligt: pengarna ska gå till verksamhet – inte till administration. Men verkligheten är betydligt mer komplicerad.

I sitt ställningstagande i juni betonade Pensionärsförbundens Intresseorganisation PIO rf, att intressebevakning och påverkansarbete inte är något sidospår i organisationernas verksamhet. Tvärtom är det en grundläggande del av deras uppdrag. Det är organisationerna som lyfter fram äldres erfarenheter, följer hur lagstiftningen påverkar deras vardag och för de äldres talan när beslut fattas.

Om detta arbete inte längre anses värt att stödja – vem ska då bevaka pensionärernas och andra gruppers intressen när servicen försämras, avgifterna höjs eller den ekonomiska tryggheten urholkas? Den enskilda pensionären eller människan har sällan möjlighet att följa lagstiftningsarbetet eller föra en dialog med beslutsfattarna. Därför behövs starka och självständiga organisationer.

Förslaget mötte också skarp kritik från oppositionen i riksdagen. Kritikerna menade att det inte bara handlar om besparingar, utan om en ideologisk förändring där civilsamhällets roll begränsas. Även många organisationer varnade för att förslaget riskerar att försvaga det fria och oberoende påverkansarbete som är en viktig del i en levande demokrati.

Organisationerna är inte bara "serviceproducenter". De är en del av demokratin. De samlar människor, skapar gemenskap, erbjuder frivilligverksamhet och fungerar som en bro mellan medborgarna och beslutsfattarna. Utan vår röst riskerar många erfarenheter och behov att aldrig nå fram till dem som fattar besluten.

Finland har länge byggt sitt välfärdssamhälle på ett nära samarbete mellan den offentliga sektorn och ett starkt civilsamhälle. Staten och organisationerna är inte motparter – de ska komplettera varandra. När organisationernas möjligheter att påverka begränsas försvagas också medborgarnas möjligheter att göra sina röster hörda.

För mig handlar frågan ytterst om något mycket enkelt: **Vem ska föra vår talan när beslut fattas, om inte våra egna organisationer får möjlighet att göra det?**

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@outlook.com
VICEORDFÖRANDE Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com
SEKRETERARE Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi
PCF'S STYRELSE Stig Kumlin
PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring
REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA
Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com
Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing
svenskadistriktet.elakkeensaaajat.fi
HEMSIDA
ANSVARIG FÖR HEMSIDAN Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Nya utmaningar på PRO:s kongress

PCF:s systerorganisation i Sverige Pensionärernas Riksorganisation (PRO) höll sin kongress i juni. Ordförande Åsa Lindestam blev enhälligt omvald – och det nya handlingsprogrammet lyfter klimatfrågan och kräver stopp för vinstjakt i vård och omsorg.

Det var ett digert program som väntade de 150 ombuden. Allt som allt 141 motioner, handlingsprogram, stadgar och ett antal styrelseförslag skulle behandlas. "Välkommen" – är ett viktigt tema för PRO som ordförande Åsa Lindestam också återkom till flera gånger under helgen. Alla ska känna sig välkomna i PRO. Vid kongressens öppnande sammanfattade hon vad PRO åstadkommit under de senaste fyra åren. Hon talade också om PRO som organisation.

– Vi vill vara en organisation som växer, med stark ekonomi, gott rykte och att medlemmarna ska vara nöjda med det de får.

Sakfrågorna engagerade ombuden

Sedan drog debatterna i gång. Sexton talare hade anmält sig för att argumentera kring en fråga som engagerat många av distriktet: en enhetlig medlemsavgift. Många ville värna föreningarnas frihet att sätta sina egna avgifter – och så blev också fallet. Med 102 röster mot 56 fälldes styrelsens förslag om enhetlig medlemsavgift.

Punkterna i det nya handlingsprogrammet var det också många som ville diskutera, det dokument som styr vad organisationen ska verka för under den kommande kongressperioden. De flesta var positiva till handlingsprogrammet som helhet, men ville få in en del förändringar och skarpare formu-

leringar. Däribland att PRO ska verka för att avskaffa LOV – lagen om valfrihetssystem – inom äldreomsorgen och ta ställning emot vinster i välfärden.

PRO kommer också att ta tydliga ställning för fred och nedrustning och klimatfrågan lyftes upp som en av PRO:s prioriterade frågor.

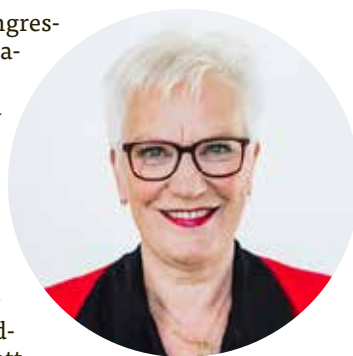
Direktmedlemskap möjligt

Under kongressen beslutades också att det ska bli möjligt med direktmedlemskap. Det betyder att det går att bli medlem utan att vara med i en lokal förening och det är öppet för alla över 18 år. Det ersätter det tidigare stödmedlemskapet.

Kongressen antog på söndagen ett uttalande om behovet av högre pensioner och skickade med en uppmaning rakt in i valdebatten: "Med mindre än hundra dagar kvar till höstens val vill vi att alla riksdagspartier redovisar sina förslag för rättvisa och tillräckligt höga pensioner."

Ombuden antog också en verksamhetsplan för de kommande åren. Där är fokus på att utveckla medlemsvärdet, öka engagemanget, stärka påverkansarbetet, bygga en mer hållbar organisation och utveckla PRO:s rådgivning.

pro.se/nyheter

PRO:s ordförande
Åsa Lindestam.
Foto: Anneli Nygårds.

Kommentar av en yngre magister

Folk har dött
Och folk har plågats
Mer för gränsers skull än för mången annan skull.

Men nu vill jag fråga:
(Och har man kanske inte förr hört frågas?)
Är då inte livet mera värt än någon gräns?
Har inte dessa döda dött av oförstånd?
Inte eget kanske, men väl andras.

Låt oss flytta samman vi som bor på denna jord.
Van Allen-bältet som vi bär omkring vårt liv
är tecknet på att vi står på samma sida
Mot samma vägg av jord ska vi en gång
Med ryggen vändas.

Låt oss därför hålla samman,
Dela bord och gröt och skedar.
Mellan människor ska det inga gränser finnas.
För vetandet och dikten ska inga bommar fällas

Lars Huldén | Ur Dikter i Fosterländska ämnen 1967